
Studenti si díky stipendiím vyzkoušejí, jak dělat vědu

Studenti si díky stipendiím vyzkoušejí, jak dělat vědu i žádat o grant

Vyrazit do archivu stovky kilometrů daleko, zaplatit lidem za účast ve výzkumu či rozšířit svou práci o další vědeckou metodu. To je jen několik příkladů, jak je možné využít studentského vědeckého stipendia při přípravě bakalářky nebo diplomky. Autoři osmi nejlépe hodnocených projektů prezentovali své výsledky na Dni mladé vědy, který proběhl minulý týden na Filozofické fakultě UK.

Za řečnickým pultem v jednom z přednáškových sálů Filozofické fakulty UK představovala Marie-Anna Hamanová téma své diplomové práce Bilingvismus jako nevýhoda? Lexikální vybavování v prvním jazyce bilingvních mluvčích. Už jen ten název si musí laik přečíst několikrát, než pochopí alespoň zhruba, o co jde. Když však autorka uvede pár jednoduchých příkladů, je to hned jasné: „Zajímá mě, zda schopnost člověka hovořit plynně dvěma jazyky s sebou nenese i nějaká negativa. Konkrétně zda si bilingvní mluvčí pomaleji vybavují slova ve své mateřštině,“ vysvětluje Marie-Anna Hamanová. Dosud zatím hlavně promýšlela a připravovala psycholinguvistický experiment.

Nyní se pustí do sběru dat. Bude se snažit své teze dokázat či vyvrátit pomocí dvou pokusů. V prvním předloží respondentům obrázky, jež budou muset co nejrychleji a nejpřesněji pojmenovat. V druhé části jejího testu budou uvádět co nejvíce slov patřících do stejné kategorie: například vyjmenují maximální možný počet názvů zvířat nebo výrazů začínajících stejným písmenem. „Předpokládám, že pomalejšímu vybavování lze předejít častým přepínáním v jazycích. Proto chci do výzkumu zapojit i studenty tlumočení,“ upřesňuje Marie-Anna.

<blockquote class="leftfloat"> <p>Den mladé vědy oficiálně shrnuje jednu část vědeckých projektů, které studenti prezentují stručně a srozumitelně formou posterů veřejnosti</p> </blockquote>

Pro většinu studentů to byla velká premiéra – poprvé veřejně vystoupili na Dni mladé vědy se svým projektem a museli zajistit, aby se vše podstatné vešlo na stránku jednoho posteru a jejich výkladu porozuměl i laik. Šlo v podstatě o oficiální shrnutí minimálně půlroční, ale někdy i několikaleté výzkumné činnosti mladých badatelů, která však pro většinu z nich ještě zdaleka neskončila. Díky této příležitosti mohli už v rámci pregraduálního (bakalářského a magisterského) studia poznat, jak to chodí na akademické půdě, zda mají z vědecké práce dobrý pocit a jestli je pro ně představa, že pokračují ve studiu dál jako doktorandi, lákavá. To byl také jeden z důvodů, proč se minulý rok Michal Pullmann, tehdy nový děkan Filozofické fakulty UK, se svým kolegiem rozhodl poprvé finančně podpořit i pregraduální

studenty.

„Od začátku to pro nás byla jedna z priorit. Chtěli jsme propojit obě úrovně vysokoškolského studia a dosáhnout toho, aby se od sebe mohli bakaláři, magistři i doktorandi vzájemně učit,“ říká děkan. Nejde jen o předávání zkušeností na úrovni bádání, ale i v rovině teoretické, která vědeckým úspěchům logicky předchází, a sice psaní žádostí – jak mají vypadat, co musí splňovat. „Jsem přesvědčen, že se jim ta námaha vyplatí. Vím to z vlastní zkušenosti. Když jsem studoval v Německu, Velké Británii nebo v USA, bylo pro mě velice obtížné napsat žádost o grant, jež by nejen dávala smysl, ale také splňovala opravdu vysoké formální nároky. Tehdy mi pomohli tamní kolegové, kteří mi řekli, na co se mám zaměřit a rozpracovat podrobněji a čemu se věnovat vůbec nemusím. Naši studenti budou oproti mně ve výhodě, protože tyto kompetence získají už předem tady,“ objasňuje.

Kolegium děkana původně zamýšlelo, že by podpořilo stipendiem i mimoškolní aktivity. „Pak jsme si ale řekli, že potřebujeme vést mladé lidi k tomu, aby se soustředili na své studium, v rámci něj rozvíjeli ryze vědeckou činnost a nerozměňovali svou pozornost,“ říká proděkanka pro studium Hana Pazlarová. Že tímto krokem trefili akademici do

černého, uznávají i mladí stipendisté z Filozofické fakulty UK.

Jak studenti konkrétně využili svých vědeckých stipendií?

„Dnes se hodně mluví o propojení vědy a byznysu, což ale v humanitních oborech moc nefunguje, a proto se na ně často zapomíná. Zároveň si myslím, že se studenti mají podporovat v akademickém vzdělávání. Ať už pak půjdou pracovat kamkoli, zkušenosti se čtením složitých textů, prováděním analýz a výzkumů využijí v každém typu zaměstnání.“ Eva Svobodová, studentka bakalářského programu na Ústavu politologie FF UK a autorka vědecké práce Protiislámský protest v České republice.

„Když jsem získala finanční prostředky pro svůj projekt, věděla jsem, že mám rok na jeho realizaci. Byla to pro mě velká motivace ho dokončit včas.“ Marie-Anna Hamanová, studentka 2. ročníku navazujícího magisterského studia na FF UK obory český jazyk a literatura – tlumočnictví (čeština-francouzština), a autorka výzkumného projektu Bilingvismus jak nevýhoda? Lexikální vybavování v prvním jazyce bilingvních mluvčích.

„I když si myslím, že pro historii a literární vědu není prezentace formou posteru ideální, pro mě osobně to byla ta nejlepší škola, jak se naučit shrnout všechny podstatné informace na jednu stránku, a přitom být stále srozumitelný.“ Matěj Křepinský, student 2. ročníku navazujícího magisterského studia na katedře jihovýchodoevropských studií a autor projektu Utváření historického příběhu Albánců.

„Věda se tématu soudního tlumočení pro děti a nezletilé velmi opatrně vyhýbá, materiály k tomuto tématu jsou celkem vzácné. Takže jsem moc ráda, že mi stipendium umožnilo vycestovat do Belgie a setkat se s autory jediného výzkumu, který se této specifické problematice věnuje.“ Kateřina Vorlická, studentka 3. ročníku navazujícího magisterského studia na FF UK a autorka výzkumného projektu Soudní tlumočení pro děti a nezletilé.